RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

nr. 220.697 van 24 september 2012
in de zaak A. 200.160/IX-7134

In zake : Lodewijk LANGELET
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dominique Matthys
kantoor houdend te 9000 Gent
Opgeëistenlaan 8
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. het SELECTIEBUREAU VAN DE FEDERALE OVERHEID
2. de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Justitie

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Emmanuel Jacubowitz
kantoor houdend te 1160 Brussel
Tedescolaan 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingediend op 24 juni 2011, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van Selor waarbij enerzijds de geslaagden voor de in het Belgisch Staatsblad van 21 september 2010 bekendgemaakte vergelijkende selectie voor de bevordering naar klasse A3 in de rechterlijke orde worden gerangschikt en de proef wordt afgesloten en waarbij anderzijds "wordt gezegd" dat Lodewijk Langelet niet geslaagd is in de selectieproef.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 213.491 van 26 mei 2011 is de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid verworpen.

Bij arrest nr. 215.951 van 24 oktober 2011 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoeker heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Melissa Celis heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op respectievelijk 3 en 10 september 2012.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dominique Matthys, die verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Alexandra Vandevelde, die loco advocaat Emmanuel Jacubowitz verschijnt voor de verwerende partijen, zijn gehoord.

Auditeur Melissa Celis heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. In het Belgisch Staatsblad van 21 september 2010 wordt bekendgemaakt dat een vergelijkende selectie voor bevordering naar functies van de klassen A3 en A2 (hoofdgriffier, hoofdsecretaris, griffier-hoofd van dienst en secretaris-hoofd van dienst) bij de griffies en de parketten georganiseerd zal worden. Die vergelijkende selectie is voorgeschreven door respectievelijk de artikelen 262, § 2, 263, § 2, 265, § 2 en 266, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek.

In de mededeling wordt de inhoud van de vergelijkende selectie, die volgens het Gerechtelijk Wetboek moet "bestaan uit een onderhoud uitgaande van een praktijkgeval dat verband houdt met de functie" nader omschreven: eerst is er een "in basket-proef" -een "onderhoud uitgaande van een praktijkgeval dat verband houdt met een functie van de klasse A3", ook als de "schriftelijke proef" aangeduid-, vervolgens een opdracht om documenten te analyseren en oplossingen te bedenken -op grond waarvan de selectiecommissie een aantal competenties onderzoekt, ook de "mondelinge proef" genoemd- en tenslotte "aanvullend", een gesprek.

3.2. De verzoeker, griffier bij het hof van beroep te Gent, schrijft zich in voor deelname aan deze proeven. Bij brief van 28 oktober 2010 wordt hij uitgenodigd om de in-basket proef af te leggen op 23 november 2010.

Op 3 november 2010 ontvangt hij van Selor een bericht met de melding dat de selecties A3 en A2, voorzien voor november en december, "niet zullen plaats vinden in deze periode. Het is namelijk noodzakelijk dat deze selecties kaderen in de juridische context vereist voor deze uitspraak". Selor verwijst daarvoor naar het arrest nr. 208.402 van 25 oktober 2010 van de Raad van State, waarbij de schorsing wordt bevolen van de beslissing van Selor van 25 mei 2010 waarbij J. Brems niet geslaagd wordt verklaard voor de vergelijkende selectieproef voor de bevordering tot een functie van klasse A2 waaraan zij deelnam op 14 april 2010 op grond van de overweging dat de proef waaraan die

verzoekster onderworpen werd “kennelijk geen praktijkgeval was dat verband houdt met de functie”.

3.3. Met de wet van 29 december 2010 wordt artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek aangepast: de selectie moet bestaan uit een praktijkgeval dat verband houdt “met de gerechtelijke context” van de functie.

3.4. In december 2010 worden de proeven voor de selectie A2 weer opgestart. In januari 2011 ook de proeven voor de selectie A3. Uit de verspreide mededeling blijkt dat de kandidaten, die in oktober 2010 deelnamen aan de selectie A3, opnieuw zullen uitgenodigd worden voor de proeven maar dat zij kunnen opteren voor het behoud van hun resultaat uit oktober zonder opnieuw aan de selectie te moeten deelnemen.

3.5. De verzoeker neemt deel aan de proeven A3 en behaalt 55,4% van de punten terwijl minimaal 60% vereist was. Op 12 mei 2011 wordt aan de verzoeker een feedbackrapport overgemaakt, wat hem doet besluiten dat het examen definitief afgesloten is.

Op 13 mei 2011 vordert de verzoeker bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging van de resultaten van het examen. Die vordering is bij arrest nr. 213.491 van 26 mei 2011 verworpen bij gebrek aan ernstige middelen.

3.6. Op 24 juni 2011 dient de verzoeker het hier behandelde annulatieberoep in. De tegelijkertijd ingediende vordering tot schorsing is bij arrest nr. 215.951 van 24 oktober 2011 onontvankelijk verklaard omdat het voorwerp van de vordering niet verschilde van de vordering van 13 mei 2011.

IV. Rechtspleging

Standpunt van de verzoeker

4. In zijn memorie van wederantwoord voert de verzoeker aan dat het administratief dossier niet volledig is. Hij betoogt dat hij niet kan verifiëren hoe de puntentoekenning voor de proef die hij heeft afgelegd gebeurde, aangezien er geen schriftelijke neerslag in het administratief dossier is neergelegd. In zijn laatste memorie herneemt de verzoeker die kritiek en bevestigt het "voorbehoud" dat hij in zijn memorie van wederantwoord had gemaakt.

Beoordeling

5. De stukken waarvan de verzoeker inzage wil krijgen betreffen zijn resultaat in de afgelegde proeven. Aangezien hij tegen zijn eigen resultaat geen middelen aanvoert -niet in het verzoekschrift en ook niet in de memorie van wederantwoord- hoefde de verwerende partij in het administratief dossier geen stukken daaromtrent voor te leggen.

V. Ambtshalve onderzoek van de ontvankelijkheid van het beroep

6. De verzoeker vordert de nietigverklaring van de beslissing van Selor waarbij, bij het afsluiten van het examen waarvoor hijzelf niet geslaagd is, de laureaten van de proef gerangschikt worden. Blijkens het verzoekschrift legt hij zijn belang in het feit dat hij, wegens de bestreden beslissingen, niet in aanmerking komt voor een betrekking van hoofdgriffier.

De verzoeker voert geen middelen aan die specifiek gericht zijn tegen zijn resultaat in de proeven. Zijn belang kan dan ook slechts gediend worden door het gegrond bevinden van middelen die gericht zijn tegen het examen als geheel -waardoor het gehele examen en de opgemaakte rangschikking uit het rechtsverkeer genomen wordt- of middelen die hem uitzicht geven op een nieuwe

kans op deelname aan het examen, waarvoor de vernietiging van de vastgestelde rangschikking dan de nodige ruimte schept. Bij elk middel dient nagegaan of het dat gevolg kan hebben.

VI. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

7. De verzoeker voert de schending aan van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel.

Hij stelt vast dat uit de hem verstrekte informatie blijkt dat, binnen één en dezelfde selectieproef, een groep kandidaten -te weten zij die in oktober 2010 aan het examen deelnamen- de kans hebben gekregen om twee keer de proef af te leggen terwijl de kandidaten die in februari 2011 voor het eerst aan de selectie deelnamen -de groep waartoe hij behoort- slechts één kans gekregen heeft. Deze ongelijke behandeling kan alleen ongedaan gemaakt worden door het resultaat van de proef ongedaan te maken en de kandidaten, die alleen maar in februari 2011 deelnamen aan de selectie, een tweede kans te geven en pas daarna het eindresultaat vast te stellen.

Hij voegt daaraan toe dat de verwerende partij niet zou kunnen stellen dat, ter rechtvaardiging van de tweede deelname van een groep kandidaten aan de proef, geen rekening gehouden mag worden met de proef van oktober 2010 omdat die proef onwettig was, noch dat die onwettigheid een verantwoording vormt voor de onderscheiden behandeling, aangezien die onwettigheid nog niet door een rechterlijke instantie vastgesteld is en de verwerende partij zichzelf tegenspreekt waar zij, na eerst vastgesteld te hebben dat de proef onwettig is, de geslaagde kandidaten dan toch de keuzemogelijkheid heeft gegeven om te kiezen voor het behoud van hun resultaat of voor een nieuwe deelname aan de proef.

Evenmin kan de verwerende partij, om de geslaagden van de proef uit 2010 op te nemen in de rangschikking, verwijzen naar de grotere moeilijkheidsgraad van die proef, aangezien zij uiteindelijk slechts één rangschikking heeft opgemaakt en het niet mogelijk is slaagcijfers van ongelijke proeven in één rangschikking te verwerken.

8. De verwerende partij antwoordt dat haar houding in deze steunt op het arrest nr. 208.402 van 25 oktober 2010 waarin de Raad van State de examenuitslag van een deelnemer aan een eendere proef die eerder werd georganiseerd geschorst heeft; om de belangen van de kandidaten die vóór dat arrest een gelijkaardige proef afgelegd hadden te vrijwaren en met het oog op hun gelijke behandeling heeft zij hen de kans gegeven om de proef opnieuw -in de nieuwe versie- af te leggen; zij kon haar beslissing over de proef van oktober 2010 niet intrekken op grond van de onwettigheid van de proef omdat de beslissing om bepaalde kandidaten geslaagd te verklaren voor hen rechten heeft doen ontstaan.

Zij stelt ook, in navolging van het arrest nr. 213.491 van 26 mei 2011 dat over de vordering tot schorsing bij hoogdringendheid gewezen is, dat de verzoeker geen belang heeft bij het middel omdat hij met dit middel de resultaten van alle deelnemers niet vernietigd kan krijgen en omdat alle kandidaten slechts één kans gekregen hebben om de nieuwe aangepaste proef af te leggen en alleen de kandidaten die in de proef van oktober 2010 niet geslaagd waren deze nieuwe proef afgelegd hebben. De verzoeker heeft er ook geen belang bij vastgesteld te zien dat de geslaagden van de proef uit oktober 2010 opgenomen worden in de rangschikking die hij bestrijdt, aangezien hijzelf niet geslaagd is.

In ieder geval heeft de geboden herkansing geen ongelijke behandeling gecreëerd: de niet geslaagden in de proef van oktober 2010 hadden immers, anders dan de verzoeker, een onwettige proef afgelegd; en zeker waren er wettige motieven voorhanden die de onderscheiden behandeling rechtvaardigde, aangezien de nieuwe deelname van de deelnemers aan de proef van oktober 2010 erop gericht was alle kandidaten in de mogelijkheid te stellen een proef af te leggen

die verband hield met de functie van hoofdgriffier, zoals door de Raad van State vereist.

9. De verzoeker herhaalt in zijn memorie van wederantwoord dat hij niet de kansen gekregen heeft die de deelnemers aan de proef in 2010 wel gekregen hebben en dat hij nu te maken heeft met een rangschikking van kandidaten "waarvan gezegd wordt dat ze geslaagd zijn op grond van een onwettig bevonden examen". Hij betwist ook de stelling dat hij geen belang heeft bij het middel omdat "zowel de geslaagde als de niet geslaagde kandidaten een tweede kans geboden kregen". Hij stelt ook nog dat de verwijzing naar de onmogelijkheid om de examenuitslag van de geslaagden uit oktober 2010 in te trekken niet opgaat omdat de verwerende partij de situatie kon remediëren door hen een tweede kans te geven.

In zijn laatste memorie benadrukt de verzoeker nog dat hij zich verzet tegen de rangschikking van de geslaagden en de afsluiting van de selectie zonder dat hij de gelegenheid heeft gekregen een tweede keer examen af te leggen en dat hij precies dergelijke tweede kans ambieert. Hij voegt daaraan toe niet in te zien waarom de -beperkte- vernietiging van de beslissing om de laureaten van het examen uit oktober 2010 in het resultaat op te nemen niet tot een andere rangschikking zou kunnen leiden.

Beoordeling

10. Het middel steunt op de schending van het gelijkheidsbeginsel: een aantal kandidaten kregen de kans om het examen twee keer af te leggen, de verzoeker niet en derhalve is de opgemaakte rangschikking onregelmatig. Met het gegrond bevinden van dit middel ziet de verzoeker vastgesteld dat hij ongelijk behandeld is doordat hij geen tweede kans gekregen heeft en anderen wel.

11. Het middel kan niet leiden tot de nietigverklaring van het gehele resultaat van het examen, maar enkel tot de nietigverklaring van de uitslag en de

rangschikking van de kandidaten die in oktober 2010 én in februari 2011 deelgenomen hebben aan het examen omdat zij een kans meer gekregen hebben dan de verzoeker.

De vernietiging op grond van de vaststelling dat bepaalde kandidaten twee kansen hebben gekregen en de verzoeker slechts één, verleent aan de verzoeker ook niet het recht om bij wege van rechtsherstel een tweede deelname aan het examen te claimen, aangezien het arrest dan precies gesteld zal hebben dat het onwettig is een kandidaat twee keer te laten deelnemen en een andere slechts één keer en de verzoeker niet rechtsgeldig kan opeisen wat hij aan anderen als een onwettigheid aangerekend heeft. De schending van het gelijkheidsbeginsel kan niet leiden tot een tweede deelname van de verzoeker.

12. Aldus beschouwd kan de verzoeker zich niet dienstig op het middel beroepen. Het is niet ontvankelijk.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

13. De verzoeker voert de schending aan van het zorgvuldigheidsbeginsel doordat de verwerende partij, door vast te houden aan het standpunt dat de proef van oktober 2010 onwettig was, onzorgvuldig gehandeld heeft door de geslaagden van die proef dan toch op te nemen in het resultaat van de selectie die hij bestrijdt. Hij mag niet het slachtoffer zijn van de onregelmatigheden die het bestuur begaan heeft. Zou de verwerende partij verwijzen naar het algemeen belang en de vereiste continuïteit van de openbare dienst, dan merkt hij op dat die continuïteit verzekerd is op grond van artikel 328 van het Gerechtelijk Wetboek.

14. De verwerende partij antwoordt dat de aan de laureaten van het examen in oktober 2010 geboden mogelijkheid om hun resultaat te behouden

alleen inwerkt op de rangschikking van de geslaagde kandidaten, terwijl de verzoeker niet geslaagd is. Voorts was die mogelijkheid geïnspireerd door de zorg voor de rechtszekerheid.

15. De verzoeker repliceert dat de deelnemers aan de proef van oktober 2010 op het ogenblik dat het arrest nr. 208.402 van 25 oktober 2010 werd uitgesproken, nog niet op de hoogte waren van hun resultaat en dat de verwerende partij er bewust voor gekozen heeft om dit resultaat mede te delen, hoewel zij dan had kunnen verwijzen naar de onwettigheid van de proef.

In zijn laatste memorie herhaalt de verzoeker dat hij het recht heeft om te stellen dat de deelnemers aan het examen van oktober 2010 een tweede kans hebben gekregen terwijl die kans aan hem geweigerd is en dat het gegeven dat het bestuur eerst de proef van oktober 2010 onregelmatig acht om de deelnemers vervolgens de keuze te laten om opnieuw deel te nemen aan de proef of hun resultaat uit 2010 te behouden, getuigt van onzorgvuldig handelen.

Beoordeling

16. Het middel heeft een beperkte finaliteit: het kan slechts leiden tot de nietigverklaring van de uitslag en de rangschikking van de kandidaten die in oktober 2010 geslaagd waren, die ervoor geopteerd hebben om dat resultaat te behouden en die met die uitslag in de rangschikking opgenomen zijn. De examenuitslag blijft voor het overige overeind.

Aangezien het rechtsherstel waartoe dit middel aanleiding kan geven ook niet betekent dat de verzoeker een nieuwe kans moet krijgen om het examen af te leggen en langs die weg zijn examenresultaat te verbeteren, kan ook dit middel niet tot vernietiging van de bestreden beslissingen leiden. Het ontbeert de verzoeker aan het vereiste belang.

17. Het middel is niet ontvankelijk.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

18. De verzoeker voert de schending aan van artikel 12 van het koninklijk besluit van 10 november 2006 betreffende het statuut, de loopbaan en de bezoldiging van het gerechtspersoneel, in zoverre die bepaling voorschrijft dat van de selectiecommissie een personeelslid deel moet uitmaken waarvan de graad tenminste gelijk is aan de graad waarvoor het examen georganiseerd wordt en daar in dit geval geen rekening mee gehouden is, aangezien hij tijdens het mondeling gedeelte van de proef geen hoofdgriffier of hoofdsecretaris -de graad waarvoor hij postuleert- als jurylid heeft opgemerkt. Hij verduidelijkt daarbij enerzijds dat blijkens de tekst van artikel 12 de jury moet bestaan uit leden die tot de twee genoemde categorieën behoren en er geen valabele reden bestaat om aan te nemen dat de jury mag bestaan uit personeelsleden van één categorie en anderzijds dat de toevoeging aan artikel 262 van het Gerechtelijk Wetboek -betreffende het vereiste dat het praktijkgeval verband moet houden met de gerechtelijke context van de functie- zijn standpunt versterkt, aangezien daardoor het belang onderstreept is van de concrete praktijkkennis van de kandidaten en dus moeilijk aangenomen kan worden dat geen personeelslid met kennis van de praktijk deel zou uitmaken van de jury.

19. De verwerende partij antwoordt dat, bij gebrek aan expliciet en duidelijk voorschrift, de voorwaarden vermeld in de punten a) en b) van artikel 12 van het koninklijk besluit van 10 november 2006 niet cumulatief vervuld moeten zijn en dat hier gekozen werd voor juryleden behorend tot de kwalificatie onder b). De verwijzing naar de inhoud van de proef laat geen besluit toe in verband met de samenstelling van de examencommissie, zeker niet om daar de verplichting in te lezen om steeds personeelsleden van beide categorieën in de jury op te nemen. Bovendien beoogt de proef de managementscapaciteiten van de kandidaat binnen een gekende context te testen en niet zijn juridische capaciteiten.

20. De verzoeker repliceert dat hij niet aanvoert dat uit het nieuwe artikel 262 van het Gerechtelijk Wetboek volgt dat de jury een persoon moet bevatten die een feitelijke kennis heeft van de werking van een griffie, maar wel dat artikel 12 van het koninklijk besluit van 10 november 2006 daarin voorziet en dat die verplichting ook geduid kan worden vanuit het nieuwe artikel 262 van het Gerechtelijk Wetboek. Hij voegt daaraan toe dat in de volgende commissie wel een hoofdgriffier/hoofdsecretaris zal zetelen.

Beoordeling

21. Het middel betreft de regelmatige samenstelling van de selectiecommissie die de mondelinge proef van de kandidaten afgenomen heeft. Nu de verwerende partij niet betwist dat de selectiecommissie in de door de verzoeker gelaakte samenstelling alle mondelinge examens afgenomen heeft, vitieert de gegrondheid van het middel alle beslissingen die de selectiecommissie over de mondelinge examens genomen heeft en moet het, indien gegrond, leiden tot de vernietiging van alle examenresultaten en van de gehele rangschikking van de laureaten. Het middel is ontvankelijk.

22. Artikel 12 van het koninklijk besluit van 10 november 2006 betreffende het statuut, de loopbaan en de bezoldiging van het gerechtspersoneel bepaalt:

> "Deze selecties vinden plaats voor een selectiecommissie die is samengesteld uit:
>
> 1° de afgevaardigd bestuurder van het Selor of zijn vertegenwoordiger. Hij is stemgerechtigd;
>
> 2° ten minste twee assessoren en eventueel hun plaatsvervangers.
>
> De afgevaardigd bestuurder van Selor of zijn vertegenwoordiger, wijst de leden van de selectiecommissie aan onder :
>
> a) personeelsleden bekleed met een graad die ten minste gelijk is aan die van de te verlenen graad;

b) personen die, wegens hun bevoegdheid of hun specialisatie, bijzonder geschikt zijn, waarvan minstens één vertegenwoordiger van het Directoraat-generaal Rechterlijke Organisatie van de Federale Overheidsdienst Justitie."

23. Uit de "puntenlijst" van het mondeling examen, gehouden op 4 april 2011 -dit is de tweede proef: analyse van documenten en oplossen van problemen-, blijkt dat de selectiecommissie bestond uit de voorzitter, afgevaardigd door Selor- en twee assessoren: Marleen Smekens en Jean-Pierre Grootaers. Die personen komen voor op de lijst opgesteld door de afgevaardigd bestuurder van Selor op 14 februari 2011.

24. Artikel 12 van het koninklijk besluit van 10 november 2006 verleent aan de afgevaardigd bestuurder van Selor een zeer ruime discretionaire bevoegdheid voor de samenstelling van de selectiecommissie: hij kiest de leden van de commissie uit twee groepen.

Aangezien de tekst van het reglement de afgevaardigd bestuurder van Selor niet verplicht tegelijkertijd personeelsleden van de categorie a) en de categorie b) aan te wijzen, is de aanwijzing van uitsluitend juryleden van de categorie b) niet onregelmatig.

25. Dat het examen sinds de wijziging van artikel 262, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek moet uitgaan "van een praktijkgeval dat verband houdt met de gerechtelijke context van de functie" is een gegeven dat betrekking heeft op de af te leggen proeven -de kandidaten moeten getest worden op grond van stukken waarmee zij vertrouwd zijn- en heeft geen gevolgen voor de keuze van de juryleden, die tot opdracht hebben na te gaan of de kandidaten in het algemeen bepaalde competenties bezitten. Uit de precisering van de inhoud van de proef kunnen derhalve geen gevolgen worden afgeleid op het vlak van de specifieke professionele bekwaamheden die van de juryleden worden vereist.

26. Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 september 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Vera Wauters,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Vera Wauters	**André Vandendriessche**